

Oppgave 1

Gitt $f(x, y) = x^2y - 2xy - \frac{1}{2}y^2 - \frac{3}{2}$ på $\mathbb{R}^2$.

- Bestem gradientvektoren i punktet $P(0, 1)$. Lineariser f om punktet P . Sett opp ligningen til nivåkurven i dette punktet.
- Regn stasjonære punkt og karakteriser disse.
- Bestem hvor rask f endrer seg langs $v = 3i + 4j$

Oppgave 2

La $\mathbf{u} = \mathbf{i} = [1, 0]$ være enhetsvektoren langs x-aksen, og la $f(x, y) = y^2e^{2x}$.

- Finn gradienten i generelt (i punktet (x, y)) og spesielt i punktet $(0, 2)$.
- Hva er den retningsderiverte $(0, 2)$ langs $\mathbf{i}$ og generelt i punktet (x, y) .
- La nå $f(x, y, z)$ være en vilkårlig differensierbar funksjon. Hva er den retningsderiverte i retningene gitt av hhv. $\mathbf{i}$, $\mathbf{j}$ og $\mathbf{k}$ (enhetsvektorene langs koordinataksene).

Oppgave 3

I et legeme er temperaturen i et punkt gitt ved funksjonen $f(x, y, z) = 15e^{-x^2-2y^2-3z^2}$.

Varmeenergien strømmer i den retningen temperaturen avtar raskest.

Angi en enhetsvektor som peker i den retningen varmeenergien strømmer i punktet med koordinater $(1, -1, 0)$.

Oppgave 4

En maur kryper langs en flate som kan beskrives som grafen til funksjonen gitt ved $f(x, y) = \frac{\sqrt{3}}{2}y \cos x$ (med x -aksen pekende østover og y -aksen nordover. Ved et tidspunkt befinner mauren seg i punktet $P(\pi/6, 4, 3)$ og kryper i retningen gitt av vektoren $\mathbf{u} = [-\sqrt{3}, 1]$. Bestem retningsderiverte i punktet P i retningen $\mathbf{u}$

Oppgave 5

- Bestem i hvilken retning fra punktet $P(2, -1)$ endrer $f(x, y) = x^2 + xy + y^2$ raskest?
- Finn eventuelle lokale ekstremalpunkt til $f(x, y) = x^3 - y^2 - 3x + 2y$.

Oppgave 6

Temperaturen i et punkt x, y er gitt ved: $T(x, y) = \frac{100}{x^2 + y^2 + 1}$

- Hvordan se nivåkurven ut?
- Finn $\nabla T(x, y)$ og regn ut gradienten i punktet $P(3, 4)$. Bestem i hvilken retning fra punktet P skal man reise for å få oppleve temperaturen størst og i hvilken retning skal man reise for å få oppleve minste temperaturen. Hvor stor er temperaturen da?

- c) Bestem i hvilken retning fra punktet P temperaturen hverken stiger eller synker.
- d) Regn ut hvor rask temperaturen endrer seg i punktet P langs vektoren $\mathbf{v} = 5\mathbf{i} + 12\mathbf{j}$.
- e) Besten retningsderiverte til T i punktet P mot punktet $Q(7, 7)$.

Oppgave 7

Gitt funksjonen $f(x, y) = x^2y - x^2 - y + 3$.

- a) Bestem partielle deriverte av 1. og 2. orden.
- b) Bestem funksjonens eventuelle stasjonære punkt og karakteriser disse.
- c) Bestem eventuelle ekstremalpunkt i området der $-1 \leq x \leq 2$ og $0 \leq y \leq 2$.
- d) Regn ut gradientvektoren til f i punktet $P(1, -1)$ som ligger på flaten f og sett opp tangentplanet til f i punktet P .

Oppgave 8

Gitt funksjonen $f(x, y) = x + y^2$.

Bruk Lagranges metode til å bestemme største og minste verdien til f under betingelsen $4x^2 + y^2 = 4$.